

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.020/2016/7.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Márton Gizella előadó bíró
 . Rothermel Erika bíró

A felperes: felperes neve
 (cím)

Képviselője: Hajdu Balázs Ügyvédi Iroda
 (ügyintéző: dr. Hajdu Balázs ügyvéd, cím)

Az alperes: Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság
 (cím)

Képviselője: . . . jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A jogerős határozatot hozó bíróság és határozatának száma:
 Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
 12.K.27.389/2014/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.389/2014/8. számú ítéletét, valamint az alperes 2014. szeptember 23-án kelt HAJ-02430-2/2014. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezi;
 - kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint elsőfokú és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú hatóság, a Fejér Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége 2014. május 6. napján próbavásárlással egybekötött helyszíni ellenőrzést tartott a felperes székesfehérvári üzletében. A próbavásárlás során egy pár női fekete papucs került értékesítésre 630 forintos áron. A termékre erősített függőcímke a forgalmazóra, a származási helyre, vonalkódra és az anyagösszetételre vonatkozó adatokat és jelképeket tartalmazta. A függőcímken nem volt feltüntetve a termék gyártójának és importálójának neve, kereskedelmi neve vagy védjegye és székhelye. Az üzletben összesen 8 pár ilyen női papucsot árusítottak doboz nélkül, azonos címkével ellátva, a termékhez más tájékoztatót nem adtak, a hiányzó adatokat más módon sem közölték.
- [2] Az elsőfokú hatóság az ellenőrzés eredményeként a 2014. június 3-án kelt FEO/001/00735-0006/2014. számú határozatával kötelezte a felperest a termékek piacfelügyeletéről szóló 2012. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Pftv.) 15. § (2) bekezdés g) pontja alapján, hogy a határozatban kifogásolt lábbelit úgy forgalmazza, hogy a jelölése tartalmazza a jogszabályi előírásoknak megfelelően a gyártó és az importáló nevét, kereskedelmi nevét vagy bejegyzett kereskedelmi védjegyét és a székhelyét. A felperest - a Pftv. 8. § (3) bekezdésére, 11.§ (3) bekezdésére utalással - a Pftv. 13. § (2) bekezdése megsértése miatt, a Pftv. 15. § (2) bekezdés h) pontja alapján, 50.000 forint bírság megfizetésére kötelezte.
- [3] A felperes a határozat ellen fellebbezett, melyben állította, hogy a Közösségen kívül gyártott termék esetében a közösségi importőr feltüntetése esetén a harmadik országbeli gyártó feltüntetése nem szükséges.
- [4] Az alperes a 2014. szeptember 23-án kelt HAJ-02430-2/2014. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatában arra hivatkozott, hogy amennyiben a gyártó mellett importőr is szerepel a forgalmazói láncban, mindkét gazdasági szereplő nevét, kereskedelmi nevét vagy bejegyzett kereskedelmi védjegyét és székhelyét fel kell tüntetni.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [5] A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Keresetében arra hivatkozott, hogy a termék gyártójának és importőrének együttes megadása a Közösségen belüli importőr terméken való feltüntetése esetén nem kötelező, az uniós normák - az Európai Parlament és a Tanács 2008/768/EK határozata (továbbiakban: EK határozat) I. mellékletének R2 cikk (6) bekezdése, R4 cikk (3) bekezdése, továbbá az Európai Parlament és a Tanács 2001/95/EK irányelv (továbbiakban: Irányelv) 5 cikk (1) bekezdése - nem írják elő mindkét személy feltüntetésének kötelezettségét.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a határozatában foglaltakat tartotta fenn.

Az elsőfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság a Pftv. 8. § (3) bekezdésben, 11. § (3) bekezdésben és a 13. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezések összevetése alapján megállapította, hogy ezek a gyártó, a forgalmazó és az importőr kötelezettségeire vonatkozó előírásokat tartalmazzak, együttes és nem vagylagos, egymást helyettesítő feltételeket fogalmaznak meg. Mivel a Pftv. egyértelmű követelményeket támaszt a forgalmazóval, a gyártóval és az importőrrel szemben is, ezért a termékcímkén, vagy a terméken, illetve annak csomagolásán a gyártó és az importőr adatainak is szerepelnie kell. Tekintettel arra, hogy álláspontja szerint az ügyben alkalmazandó nemzeti jogszabály nyelvtani értelmezésével a jogvita megoldható, nem tartotta szükségesnek előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, ezért a felperes ez irányú kérelmét elutasította, egyúttal megállapította azt is, hogy a Pftv. - a 39. § (1) bekezdése értelmében - az Irányelv rendelkezéseivel egybecsengő rendelkezést tartalmaz, a Pftv. az Irányelvnek való megfelelést szolgálja. Kifejtette a bíróság, hogy a hatóság a határozatának rendelkező részében csak a jogszabályi előírások betartására kötelezhette a felperest, ezért olyan kötelezést nem kellett megfogalmaznia, hogy a gyártó, importőr nevének megadásán túlmenően ezen minőségük megjelölése is szükséges-e. Egyébiránt a bíróság célszerűnek ítélte e minőségük feltüntetését is a beazonosíthatóság érdekében. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasító ítéletet hozott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását.
- [9] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pftv. 8. § (3) bekezdését, 11. § (3) bekezdését, továbbá az Irányelv 2. cikk e) pontját. Állította, hogy a gyártó és importőr együttes megadása Közösségen belüli importőr esetében nem kötelező. A gyártó feltüntetésének csak akkor van értelme, ha a gyártó a Közösségen belüli államban székel, mivel ilyen esetben a terméknek nincs importőre. Harmadik országban gyártott termékek esetén az importőr feltüntetése mellett nincs funkciója harmadik országbeli gyártó feltüntetésének. Hangsúlyozta, hogy a termékcímkén szerepelt a termék származási helye, Kína. A kínai gyártók kilétére és székhelyére vonatkozó adatok nem bírnak értékelhető információval a fogyasztó számára. Hangsúlyozta továbbá, hogy a Közösség területén letelepedett importőr megadása esetén nem követelmény a harmadik országbeli gyártó megadása. A Pftv. 8. §-a és 11. §-a egymást

helyettesítő szabályt alkalmaz, attól függően, hogy a terméket Közösségen belül gyártják vagy harmadik országból importálják a Közösségbe. Álláspontja szerint az Irányelv 2. cikk e) pontja szerint a termék közösségi importőre is minősülhet a terméket előállító gyártónak és a Pftv. ezzel ellentétes rendelkezése jogsértő. Az Európai Unió Bíróság gyakorlatára utalva állította, hogy a közvetett hatállyal rendelkező irányelvet közvetlen hatállyal kell alkalmazni az érintett jogvita tekintetében. A nemzeti jogszabály az átültetés során nem térhet el az Irányelvben lefektetett szabályozási kívánalomtól, azzal nem lehet ellentétes. A Pftv. 2. § 11. pontja az Irányelv 2. cikk e) pontjával ellentétes szabályozást tartalmaz, ezért kérte előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését. Előadta, hogy az ítéletből nem egyértelmű továbbra sem, hogy elegendő-e a gyártó vagy importőr cégnevének, címének megadása vagy szükséges-e ezen minőségük megjelölése is.

[10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.

[12] A Kúria a jogerős ítéletet a a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (2) bekezdése és 275. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül.

[13] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a gyártó vagy importőr e minőségének feltüntetése kapcsán konkrét jogszabálysértésre nem hivatkozott, ezért e körben a felülvizsgálati kérelem a Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében nem volt elbírálható.

[14] A Pftv. 2. § 11. pontja és az Irányelv 2. cikk e) pontja közötti összhang vizsgálata tárgyában a Kúria a következőket állapította meg:

[15] A Pftv. 39. § (1) bekezdése értelmében a törvény a 2001/95/EK irányelvnek – többek között – a 2. cikkének való megfelelést szolgálja. Az Irányelv 2. cikk e) pontja szerint gyártó:

i.) a terméknek a Közösség területén székhellyel rendelkező előállítója vagy bármely más személy, aki magát – nevének, védjegyének, vagy más megkülönböztető jegyének a terméken történő elhelyezésével – előállítóként jelöli meg vagy a termék újracsomagolását végző személy;

ii.) a termék Közösség területén székhellyel nem rendelkező előállítójának a képviselője, illetve a Közösség területén székhellyel rendelkező képviselő hiányában a termék importőre;

iii.) az értékesítés láncban hivatásszerűen részt vevő más szereplő, amennyiben tevékenysége a termék biztonsági jellemzőit befolyásolhatja.

[16] A Pftv. 2. § 11. pontja a gyártó alatt az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelet (továbbiakban: EK rendelet) 2. cikk 3. pontjában meghatározottakat érti. Az EK rendelet 2. cikk 3. pontja

szerint a gyártó az a természetes vagy jogi személy, aki a terméket gyártja, vagy aki saját nevében vagy védjegye alatt egy terméket terveztet, gyártat vagy forgalmaz.

- [17] A fenti rendelkezések összevetése alapján a Kúria megállapította, hogy a tagállamoknak címzett Irányelv átültetése nem megfelelően történt meg, mert a Pftv. 2.§ 11. pontja gyártó alatt nem ugyanazt a személyi kört érti, mint az Irányelv 2. cikk e) pontja, amelyről a Pftv. 39. § (1) bekezdése azt állítja, hogy a Pftv. annak megfelelő, harmonizált jogszabály. Az EK rendelet a piacfelügyelet szervezeti kereteit, a tájékoztatási, ellenőrzési, intézkedési kötelezettségeket fogalmazza meg, míg az Irányelv az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt célra, a (3) preambulumbekkezdésben foglaltakra tekintettel, mivel az a termékbiztonságra vonatkozó szabályokat tartalmazza és az a célja, hogy az egyes tagállamokban a termékbiztonságot érintő jogszabályok hiánya vagy eltérő tartalma ne gátolja a kereskedelmet és ne torzítsa a versenyt a belső piacon, olyan alapvető jogot fogalmaz meg a tagállamok állampolgáira, szervezeteire nézve is, amelynek alapján az Irányelv közvetlen hatálya megállapítható, annak szövege kellően világos és pontos, egyértelműen meghatározza az egyének (magánszemély, jogi személy) jogait, kötelezettségeit a termékbiztonság körén belül, így a gyártók, az importőrök, a forgalmazók kötelezettségeit is, így az Irányelv tágabb gyártó fogalmat határoz meg, mint az EK rendelet.
- [18] Az Irányelv közvetlen hatályát, azaz azt, hogy arra a felek a nemzeti bíróságuk előtt közvetlenül hivatkozhatnak, a C-41/74. Van Duyn v. Home Office ügyben mondta ki az Európai Unió Bírósága azzal a korlátozással, hogy meg kell vizsgálni az irányelv rendelkezéseit, hogy azok kellően világosan és pontosan határozzák-e meg az egyének jogait. A perbeli esetben az európai bírósági gyakorlatnak megfelelően az irányelv közvetlen hatályára hivatkozni lehet, mert az annak átültetésére megszabott határidő eltelt és a C-152/84. Marshall ügyben kifejtettek szerint arra a magánszemély az állammal szemben hivatkozhat.
- [19] A C-8/81. Becker ügyben az Európai Unió Bírósága kimondta azt is, hogy az átültetés elmaradása vagy nem megfelelő átültetés esetén akkor lehet hivatkozni az adott irányelv szabályaira, ha azok a feltétlenek, kellően egyértelműek és pontosak, valamint a magánszemélyek részére az állammal szemben érvényesíthető jogokat határoznak meg.
- [20] Mindebből következően a fél felhívhatja az uniós normát, az irányelvre jogokat alapíthat, és a tagállami bíróság köteles „félretenni” a joghatással bíró irányelvvel ellentétes belső jogi normát a C-106/77. Amministrazione delle Finanze dello Stato v Simmenthal SpA ügyben hozott döntésre is figyelemmel és a bíróság köteles, amennyire lehetséges a belső jogszabályok értelmezésénél mérceként használni az uniós jogi normát, irányelvet (C-14/83. von Colson és Kamann v Land Nordrhein-Westfalen).
- [21] A fentiek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy az Irányelv nem

megfelelően került átültetésre, kollízió jött létre az uniós jogi szabályozás és a hazai jogszabály, a Pftv. között. Az uniós jog elsőbbségének elvéből következően az uniós jog felhívható a nemzeti bíróság előtt és a magánszemély közvetlenül hivatkozhat a nemzeti bíróság előtt az uniós jogra és kérheti, hogy a nemzeti bíróság a döntését az uniós jogra alapozza. A Kúria mivel megállapította az Irányelv közvetlen hatályát, valamint az uniós jog és a nemzeti jog közötti kollíziót, ezért az Irányelvet tartotta alkalmazhatónak, ezért félre kellett tenni a nemzeti jogszabályt, a Pftv. 2. § 11. pontját és a Kúria a döntését az uniós jogra kellett, hogy alapítsa.

- [22] A Kúria egyúttal az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Pp. 155/A. § (3) bekezdése alapján külön végzéssel elutasította, mert nem volt szükség az uniós jog tartalmának értelmezésére, mert az kellően világos, egyértelmű és pontos volt, így nem kellett az uniós jogot értelmezni.
- [23] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy mind az elsőfokú bíróság, mind az alperes és az elsőfokú hatóság téves döntést hozott, amikor jogszabálysértésként értékelte, hogy a termékcímkén a gyártó és importáló neve, kereskedelmi neve, vagy védjegye és székhelye nem került feltüntetésre. A hatóságnak tisztáznia kellett volna az Irányelv 2. cikk e) pontja alapján, hogy ki minősül ténylegesen a termék gyártójának, a gyártónak a Közösség területén belül van-e székhellyel rendelkező képviselője és gyártónak tekinthető-e ilyen személy hiányában a termék importőre. Ennek tisztázása nélkül nem dönthető el, hogy a helyszíni ellenőrzéssel vizsgált női papucs tekintetében az Irányelv 2. cikk e) pontja és a Pftv. 13. § (2) bekezdése rendelkezései megsértésre kerültek-e. A jogvita eldöntéséhez szükséges tények nem kerültek feltárássra a gyártó tekintetében, emiatt a jogvitát a Kúria eldönteni nem tudta, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [24] Az új eljárás során az elsőfokú hatóságnak tisztáznia kell, hogy a perbeli női papucs tekintetében ki tekinthető gyártónak az Irányelv 2. cikk e) pontja alapján és ettől függően kell megvizsgálnia, hogy a termékhez erősített függőcímke tartalma megfelelt-e az Irányelv 2. cikk e) pontjában foglalt rendelkezésre figyelemmel a Pftv. 8. § (3) bekezdésben, 11. § (3) bekezdésben és a 13. § (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseknek, történt-e jogsértés a függőcímke adattartalmával összefüggésben.

Záró rész

- [25] A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képviselettel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

[26] Az alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. A kereseti és a felülvizsgálati illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (3) bekezdése, 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése határozza meg.

Budapest, 2016. november 9.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella s.k.
előadó bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró**